

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski narod“ vsota:

v Ljubljani na dom dostavljen:

celo leto	K 24—
pol leta	12—
četrt leta	6—
na mesec	5—

v upravnih prejemih:

celo leto	K 22—
pol leta	11—
četrt leta	5—50
na mesec	4—50

Dopolni naj se frankirajo. Rokopisi se ne vrnejo.

Gredništvo: Kuzličevo ulice št. 5, (1. nadstropje levo), telefon št. 34.

Izplačila vsak dan zvečer izplačani nedelje in praznike.

Insarati vsakega: petkrat na teden po 14 vrn., na dvakrat po 12 vrn., na trikrat ali večkrat po 10 vrn. Pri vsaki insaraciji po dogovoru. Upravištvu naj se pošljejo napovedi, rokovanja, insarati itd. (to je administrativna stvar).

Posrednica številka vsake 18 vrnjev.

Na plačanih naročilih brez izplačila splošne naročnine se ne oziira.

„Naredna tiskarna“ telefon št. 35.

„Slovenski narod“ vsota po prci:

na Avstro-Ogrske:

celo leto	K 25—
pol leta	12—
četrt leta	6—50
na mesec	2—30

na Nemčijo:

celo leto	K 26—
za Ameriko in vse druge dežele:	K 30—

Vprašanjem glede insaratorij naj se priloži na odgovor dopisnica ali znak.

Upravištvu: Kuzličevo ulice 5 (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 35.

Boj za denar.

V kranjski deželi se že nekaj mesecev vrši velika premeba na gospodarskem in finančnem polju. Premoženje našega naroda začelo se je gibati in premikati in konečno usredotočevati. Nastala sta dva gospodarska tabora, recimo dve gospodarski stranki, ki se borita za gospodarsko, politično in narodno prvenstvo v kranjski deželi.

Povsod, kjer se le nekaj malega prekuje, nastajajo novi odnosi, nastajajo celo krize, iz katerih se porajajo nova življenja. Pred pragom take krize se nahajamo na Kranjskem. To krizo prizadeti krogi sicer umetno prikrivajo, ali bistveno opazovalcu je zakriti ne morejo. Naša dolžnost je, da položaj tako pred očmi, kakršen je v resnici v naši deželi, in upamo, da z nepristransko kritiko ustrezno ne samo veliki javnosti, nego tudi državnim oblastim, ki so dosedaj vsako pravično kritiko uduševale.

In kaj se je zgodilo na Kranjskem? Zgodilo se ni nič nezakonitega, nič kaznivskega. Po zakonu ima vsak samostojen državljan pravico razpolagati s svojo imovino. Tako ima posestnik pravico prodati svoj travnik, ako ga le hoče in ako denar potrebuje. Nihče v državi mu ne more tega braniti. Ako ima kdo gotovino, sme jo oskrbovati po svoji volji. Sme jo komu drugemu posoditi na obresti ali plodonosno naložiti v denarnem zavodu. Tudi je vsakomur na prostu voljo dano, da sme dvigniti svoj denar in ga prenesti drugam, kjer misli, da je večja varnost.

Nič drugega, le to se je zgodilo v Ljubljani. Iz znane »Kranjske hranilnice« so začeli ljudje dvigati denar, do česar so imeli po hranilničnih pravilih pravico, a »Kranjska hranilnica« je ravno po istih pravilih imela dolžnost in obveznost, izplačevati vloge. Vlagatelji so se torej posluževali svoje pravice, in kakor znano, državni pravdniki ni radi tega še nikogar preganjali, ker te pravice nima. Ali preganjal je nas druge, kateri smo mislili, da slovenski kmet že ve, kaj dela in zakaj tako dela. To dviganje iz »Kranjske hranilnice« bilo je splošno podobno neznanemu curku, ali potem je naraslo do povodnj. Takih nesreč: povodnj, lakote in kuge pa se boji vsak človek, in strah je širil tudi v stare »Kranjsko hranilnico« v Ljubljani.

Ljudje so splošno mislili, da to ni nič posebnega in da »Kranjska hranilnica« vse to lahko prenese. Sami Nemci, ki so gospodarji te hranilnice, smejali so se in so naznanjali po nemških listih, da »Kranjska hranilnica« ne more priti v denarne stiske, naj se zgodi karkoli. Tako so pisarili v svet, sebe tolažili, a nas varali.

Ko so gospodje ravnatelji in kuratorji bolj natančno pogledali v obsežne knjige »Kranjske hranilnice«, spoznali so resen položaj in so začeli o njem premišljevali. Videli so, da so prej imeli premoženja 68 milijonov kron, a zdaj imajo komaj 45 milijonov po poročilu nemških listov. Ako upoštevamo, da pripisane obresti v zadnjem času znašajo le 5 milijonov kron, potem konstatujemo, da se je iz »Kranjske hranilnice« dvignilo celih 27 milijonov kron. Tako so tudi izračunili gospodje kuratorji.

V vsakem gospodarstvu mora tak preobrat izpremeniti položaj in naposled provzročiti krizo, a lahko tudi katastrofo. Ne trdimo tega iz sovraštva. Kjer gre za denar, za premoženje ljudi, ki s težkim trudom zbirajo vinarje in krone, tam ne sme odločevati slepa strast, ampak hladni razum. Mi vemo, da ima še slovenski kmet mnogo denarja v »Kranjski hranilnici«, a vsakdo gotovo ve, da slovenskemu kmetu ne

želimo izgube. Ako torej govorimo o »Kranjski hranilnici«, govorimo nepristransko, brez strasti, ker nikomur ne želimo škode. Istina je, da je »Kranjska hranilnica« v Ljubljani izgubila 27 milijonov in da ji je ta primankljaj, kakor sama priznava, omajal stališče. Premaknilo se je razmerje med njenimi aktivni in pasivni tako daleč narazen, da se zavod več ne more pravilno razvijati; recimo, da je običaj. Nastala je vojška med aktivni in pasivi, kakor med dvema sovražnima vetrovoma, in nihče ne ve konca. Mi, ki položaj zdravo in strokovno sodimo in ki so nam razmere v deželi znane, menimo, da bodo omajali pasivi, a to bode, ker aktivni niso v redu in zdravi, imelo slab konec.

Za pričo kličemo tevilke, ker številke ne lažejo. Po zadnjem izkazu je imela »Kranjska hranilnica« vlog za 46 milijonov kron. Ta denar je bil približno takole naložen: do 30 milijonov v hipoteknih in občinskih posojilih, čez 1 milijon v menicah in lombardu, ostalo pa brez vsake dvojbe v papirjih. Kaj pravijo te številke? Te številke nam razkrivajo tajnost, katero so skrivali gospodje ravnatelji v »Kranjski hranilnici«, namreč tajnost, da v »Kranjski hranilnici« res nimajo denarja.

Čudno in neverjetno se to glasi! Ta bogata »Sparkasa« nima denarja! Ta zavod, ki je nemško ime (Sparkasa) ucepil v naš narod, tako da starejši rod pozna le »Sparkaso«? Kako je torej mogoče, da ta »Sparkasa« nima denarja. Saj imajo tam še toliko milijonov, a mi trdimo, da nimajo denarja. Mi resno mislimo in še enkrat pravimo, da nimajo denarja in da so v velikih skrbih, kje bi ga dobili, in kaj bode, ako ga bode vedno tako zmanjkovalo. Ta črv razjeda in grize do kosti.

Blagajnice v »Kranjski hranilnici« so prazne. Ni jih treba videti, to ve in izve lahko vsak človek, ker nam to naznanjajo in pričajo mesečni izkazi. Vsak mesec se v »Kranjski hranilnici« več vlog izplača, kakor pa vplača, vložni, in sicer je vložni minus večji za pol milijona, za četrto milijona, za 200.000 kron in za 100.000 kron. Ta proces se vrši vsak mesec. »Kranjska hranilnica« mora le izplačevati, mora vedno le dajati. Novih vlog ni. Tako se je dvignilo 27 milijonov kron in so se s tem izčrpali vsi denarni viri.

Kar ima »Kranjska hranilnica«, to je naloženo v hipoteknih in občinskih posojilih ter v papirju. Ali ta denar je kakor prikovani, kakor s sedmerimi ključki zaklenjen, blagajnik ne more do njega. To je istina, katere ne more nihče ovrči. Dolžniku je treba posojilo na pol leta odpovedati, treba je torej pol leta čakati, kar pa je predolgo, ako so blagajnice prazne, a vlagatelji zahtevajo denar nazaj. V tem skrajno neugodnem položaju godi se »Kranjski hranilnici« tako, kakor tistem bogatim, ki imajo mnogo dolžnikov, vendar pa v roki niti vinarja.

V takem položaju se nahaja danes »Kranjska hranilnica«. Tak položaj pa je kritičen in utegne postati usodopoln. Ako bi zavod modro in previdno ravnal, mogel bi si pomagati, tako pa se je, kakor znano postavil v nasprotje proti Slovincem v deželi kranjski. Deloval je zoper Slovence, od katerih je odvisen, in naposled je se napovedal vojsko vsem slovenskim hranilnicam v deželi. Kdo bode v tej prisiljeni vojski zmagal, to nam pokaže bližnja bodočnost. Vsekakor že danes lahko rečemo, da je taktika »Kranjske hranilnice« napačna, nepremišljena in bode zato le v njeno pogubo, ako se o pravem času ne strezni.

Ta položaj so spoznali vodilni krogi v »Kranjski hranilnici«, in so začeli misliti, kako odvrniti pretečo nevarnost. Radi bi si pridobili stare vlagatelje, kateri so se jim isneverili

in kateri so jim pripomogli do ogromnih milijonov. Pridobili bi zopet radi slovenskega kmeta, katerega so nedavno izgubili, to je, potrebujejo ljudi, kateri bi jim zopet nosili milijone in jih tako rešili iz smrtnih stiske. To je danes verna slika »Kranjske hranilnice« v Ljubljani.

In da bi »Kranjska hranilnica« zopet pridobila slovenskega kmeta, vrgla mu je pod nogo ogodano kost, da jo naj obira in si ob njej zdrave zobe skrha. Sklenila je, da bode vloge obrestovala po 4½%. S tem si torej hoče »Kranjska hranilnica« pomagati. Več obresti hoče dajati; več obresti, kakor jih dajejo druge slovenske hranilnice v kranjski deželi. Tako upa »Kranjska hranilnica« pridobiti slovenske vlagatelje in tako misli škodovati vsem slovenskim hranilnicam, ki obrestujejo vloge po 4%. Da je poskus »Kranjske hranilnice« nezdrav, to razvidi vsak razsoden človek. Trgovci, ki je že na kantu, razpisava denar, samo da kaže, da ga še ima. »Kranjska hranilnica« zvišuje obrestno mero samo zato, da kaže, da ima denarja in da lahko plača, dočim vsi vemo, da je v denarnih zadregah, da potrebuje denar.

Pri nas je pasivna obrestna mera že dosti visoka. Ako hranilnice obrestujejo vloge po 4%, a dajejo kmetom posojila po 4¾%, oziroma z amortizacijo po 5%, je to zdravo razmerje, ker se s tem res pospešuje kmetijstvo, a vlagatelju se daje tudi zadosti dobička. Hranilnice ne bi smele prekoračevati te meje, vse bi morale nastopati enotno. Ker pa je »Kranjska hranilnica« zvišala pasivno obrestno mero, napovedala je s tem boj vsem slovenskim hranilnicam na Kranjskem, to je vsem čistim hranilnicam, katerih delovanje je posvečeno dobroti in ogromne večine prebivalstva v kranjski deželi.

Znana je resnica, da je v deželah, kjer je mnogo denarja in kjer vladajo zdrave gospodarske razmere, obrestna mera nizka. Čim večje blagostanje, tem cenejši denar. Tako je na Francoskem in Angleškem 3% obrestna mera v normalnih razmerah kaj navadnega. Kar se tiče hranilnic, kaže se že sedaj tendencija po nižji obrestni meri. Razlika je še vedno med velikomestnimi in pokrajinskimi hranilnicami. Na Dunaju n. pr. je obrestna mera za vloge med 3½% in 4%. Na velika mesta vplivajo druge razmere, česar se v pokrajinah ne čutimo. Vendar se že tu kaže potreba nižje obrestne mere. Tako je Koroška hranilnica v Celovcu znižala obrestno mero od 4% na 3¾%. Naravno je, da taka obrestna izprememba vpliva blagodejno na drugo stran, to je na aktivne obresti. Ves svet ve, da veliki in mali posestnik ječi pod težkim bremenom in da se mu more najzadnjeje pomagati, ako se mu to breme olajšuje. Ako na Kranjskem obrestujejo hranilnice vloge po 4%, so to zdrave razmere za vlagatelje in posojilojemalce, a nam je skrbeti za blagor prvih in drugih.

»Kranjska hranilnica« nima z zvišano obrestno mero drugega namena, nego da si krog vlagateljev pomnoži. Doseči pa tega ne more drugače, nego da slovenski vlagatelji dvignejo svoj denar iz slovenskih hranilnic in ga prenesejo v »Kranjsko hranilnico«. V tej kalkulaciji pa se je hude zmotila, in to zato, ker je računala na nerazsodnost slovenskega občinstva. Slovensko občinstvo namreč dobro ve, da je zvišana obrestna mera pri »Kranjski hranilnici« le začasna, saj je sama priznala, da bode zopet znižala obrestno mero na 4%. In to ji ni verjamo. Verjamemo ji dalje, da bode to takoj storila, čim bode mogla dihati, čim si pomnoži vloge za kak milijoneček.

»Kranjska hranilnica« sama priznava, da v dohodelne namene

iz lanskega dobička samo raditega ni ničesar dala, da bode iz tega dobička poravnava zvišane vlozne obresti. Kdor pa razpisava to, kar si je pridobil, ta je slab gospodar, kajti z razpisavanjem pridobljene imovine se ne množi denarno stanje. »Kranjska hranilnica« bode v rečeni namen vsako leto potrebovala mnogo nad 100.000 kron. Jemala bo torej denar iz pridržanega fonda, in ko se ta posuši, lotila se bode rezervnega fonda. Ker pa se ji bode tega fonda žal zdelo in ker je vendar pametnejše, da človek to drži, kar ima, spoznala bode sama, da bi bilo slabo gospodarstvo, ako bi sama svoje v dobrih časih nakopičene fonde snedla, in zato bode obrestno mero zopet znižala na 4%. Zvišanje obrestne mere je torej res nekaj nesaravnega. Znižanje pride v najkrajšem času samo ob sebi, zato trdimo, da je sedanja zvišana obrestna mera le umeten maneuver, ki naj bi iz trenutne zadrege pomagal »Kranjski hranilnici«.

Verujte nam, da gospodje kuratorji pri »Kranjski hranilnici« nima jo tako blagega in mehkega srca, da bi z dobro privoščili Slovincem višje obresti. To vemo vsi, ki čitamo nemške liste, v katerih pravijo, da smo »Pöbel«. Nimajo srca za nas, samo naš denar jim diši. Zdal nas vabijo, ko jim voda v grlo teče. Z našim denarjem bi si radi mpozili premoženje. Kar bi odpadalo posameznim vlagateljem, to bi bile le drobne tince. Cel kos hriba bi njim ostal.

Da upravitelji pri »Kranjski hranilnici« z zvišano obrestno mero ne mislijo resno in da so jo uvedli le začasno, dokaz je temu to, ker se je ravnateljstvu dalo pooblastilo, da sme, ako to smatra za potrebno, znižati obrestno mero na 4%, in da se že zdaj skrbijo za to, da se pri vlogah uvede različna obrestna mera. To različno obrestno mero pa si je tako razlagali, da se bode nekatere vloge obrestovale po 4½%, nekatere po 4%, a nekatere menda tudi izpod 4%, torej po 3¾%, kakor je to uvedeno pri nekaterih nemških hranilnicah.

S tem pa smo se dotaknili zelo koščke točke. Razmerje med hranilnicami na Kranjskem je tako, kakor med Slovinci in Nemci. Obe nemški hranilnici na Kranjskem sta v nemških rokah in pospešujeta nemške težnje, dočim se vse slovenske hranilnice osnovevajo v pospeševanje slovenskih teženj. To je naravno in po naših političnih razmerah ne more biti drugače. Ker je »Kranjska hranilnica« v letnem poročilu 1908. izjavila, da bode podpirala le tiste ljudje — »Bevölkerungskreise, die unserm Institute (namreč »Kranjski hranilnici«) wohlwollend gesinnt sind«, razlagamo si kot Slovinci to odkritosrečno izjavo tako, da se bode »Kranjska hranilnica« ozirala le na svoje nemške ljudi, to je da bode višje vlozne obresti dajala le Nemcem, ki so njenemu zavodu naklonjeni, Slovinci pa, kateri ji že kot taki radi svoje narodnosti ne morejo biti naklonjeni, bode se morali zadovoljevati z navadno obrestno mero po 4%.

Vprašamo torej sedaj slovensko občinstvo, ali ni bolje, da ostane pri svojih domačih hranilnicah, pri katerih vladajo zdrave gospodarske in finančne razmere, nego da zaupa kateremkoli drugemu zavodu, ki z vihravo obrestno mero špekulira.

Sedaj pa se nam je dotakniti zelo važne točke, to je pupilarne varnosti hranilnic. Jasno nam mora biti, kakšno varnost ali jamstvo nam podajajo slovenske hranilnice in kakšno »Kranjska hranilnica« v Ljubljani.

»Kranjska hranilnica« v Ljubljani ni osnovana po znanem hranilničnem pravilniku. Osnovana je bila mnogo prej in se mu tudi tedaj ni prilagodila, ko je stopil v veljavo. Ona se zato oficijalno imenuje »Dru-

štvena hranilnica«, »hranilnično društvo«, po nemški »Sparkasse-Verein«. Osnovani so to društvo l. 1820. nekateri ljubljanski meščani, kateri za premoženje vlagatelj niso niti z grošem jamčili. Ljudje so vlagali denarje in takrat niso niti mislili na izgubo. Rezervni fond je počasi rasel in prišel je do današnje višine, in zdaj bode, kakor se kaže, padel.

Kdo pa oskrbuje imovino »Kranjske hranilnice«? O uradništvu tu ne moremo govoriti, pač pa moramo govoriti o upravi in o kontroli. »Kranjska hranilnica« v Ljubljani ima poseben ustav, ima namreč »društvene in upravne člane« (Vereins- und Administrationsmitglieder), katerih je sedaj 62. Ti člani so torej vrhovna oblast, ki vodi hranilnico. Ti člani so višji oficirji, zasebniki, zdravniki, hišni posestniki, inženirji, grofi in vitezi, torej vse časti vredni moške, ki pa nimajo strokovne usposobljenosti, ki je za upravo tako velikega denarnega zavoda neobhodno potrebna.

Članstvo »Kranjske hranilnice« se takorekoč podeduje. Vsakokratni člani volijo sami nove člane, a volijo svoje sorodnike, kateri morajo imeti le eno, sposobnost, namreč da so Nemci. V prejšnjih časih so bili tudi Slovinci v upravi, ali ko so ti izumrli, niso več nobenega Slovence volili v upravo.

Revizija »Kranjske hranilnice« je torej v rokah samih članov tega zavoda. Tu ni višje oblasti ali kake javne korporacije, kateri naj bi »Kranjska hranilnica« v Ljubljani predlagala svoje knjige in račune v pregled in odobrenje. Te namreč opravljajo sami člani med seboj doma prav po domače. Nihče torej ne more reči, da je to moderna naprava in uprava. Ker pa »Kranjska hranilnica« ni pod javno kontrolo, kakor jo n. pr. imajo mestne in občinske hranilnice, moremo reči, da tu ne moremo nikdar vedeti, ali je vse v redu ali ne.

V interesu vlagateljev »Kranjske hranilnice« bi torej bilo, da ta zavod pride pod javno kontrolo. Ker društveni člani in tisti kuratorji nimajo nobene obveznosti do vlog, to je ako bi vlog ne mogli izplačevati, ne bi nobena postava ne mogla siliti Ranzingerja, da kaj plača, zato bi bilo tudi pravično, da nimajo pravice razpolagati s hranilničnim dobičkom. Ti kuratorji ne postopajo niti v duhu vlagateljev, ampak ravno proti njim sovražno. Abnormalno je torej stanje sedaj, da razpolaga s pridobljeno imovino možje, kateri ne nosijo nobenega jamstva in za katerimi ne stoji nobena jamstvena korporacija. Zato bi bilo edino pravično, da preide kontrola »Kranjske hranilnice« v roke javne korporacije, in tu bi bila dežela Kranjska prva poklicana, da branič interese svojega prebivalstva, prevzame kontrolo in da ona po svojem organu, deželnem odboru in zboru odločuje o razdelitvi vsakoletnega dobička.

Ob tej priliki opozarjamo na svoja izvajanja vladno in sodišča. Vlado zato, da ne bode javne in nepristranske kritike s konfiskacijami uduševala, sodišča pa zato, da bodo skrbela, da se bode denar varovancev in nedoletnih otrok plodonosno naložila le v pupilarno varnih hranilnicah, med katere spadajo vse v zmišlu hranilničnega pravilnika ustanovljene mestne ali občinske hranilnice, ne pa tudi »Kranjska hranilnica« v Ljubljani, ki nima razven sebe nobene pupilarne varnosti. Opozarjamo na to dejstvo varu kot zastopnike nedoletnih otrok in varovancev, da bodo upoštevali le hranilnice s sirotinsko varnostjo, in takisto veljajo naše besede županstvom in cerkvenim predstojništvom, ki upravljajo z ubožnimi, oziroma s cerkvenimi zakladi. Uverjeni smo, da niti vlada niti sodne oblasti z nadvarstveno močjo in pravico ne pripisujejo »Kranjski hranilnici« v

Gospodinje! Učite se pred-
vsem Pekatete dobro pri-
pravljati! 8 2005 1

Stoj, voznik, stoj — ali čuješ?

Resnično smo se peljali mimo hiše naprej, in sedaj naj tečem zopet nazaj, da vzamem seboj Fayevih pristnih sodenic Poletnega potovanja brez Fayevih pristnih sodenskih mineralnih pastilj se pač več ne polotim, odkar sem se pred 5 leti močno prehlajen vrnil z dopusta. Takrat so mi Fayeve pristne sodenice brzo pomagale, in da sem jih imel takoj pri roki, bi mi ne bilo treba kvariti dopusta. In zato je moje načelo: Nikdar na potovanje brez Fayevih pristnih sodenic. Dobivajo se povsod škatljica po K 125. Ponaredbe odločno zavračajo.

Generalno zastopstvo za Avstro-Ogrsko: W. Th. Guntzert na Dunaju IV./4, Grosse Neugasse 17.

Žitne cene v Budimpešti.

16. julija 1909

Pšenica za oktober 1909	za 50 kg K	18 81
Rž za okt. 1909	za 50 kg K	10 11
Koruza za julij	za 50 kg K	7 88
Koruza za avgust	za 50 kg K	7 96
Koruza za maj 1910	za 50 kg K	6 94
Oves za okt. 1909	za 50 kg K	7 72

Effekt v.
Vzdržljivo.

Meteorološko poročilo.

Vidna nad morjem 806 m. Srednji aeroln tlak 786.0 mm.

Julija	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
15.	9. zv.	738.7	14.8	sl. jvzh.	jasno
16.	7. zv.	738.7	11.9		megla
	2. pop.	736.9	25.0	sr. jzhod	del obl.

Srednja včerajšnja temperatura 17.1, norm. 19.8. Padavina v 24 urah 0.4 mm.

Biljard

(Wendebrett) najmodernejši, malo rabljen, z vso opravo vred, se ceno prodaja. Dobi se tudi koncesija za kavarano. — Naslov: S. Oković v Ljubljani, Gradišče št. 7. 638 1

Kompanjon

(tudi ženska) z 2 do 20 tisoč K se išče za vpeljan in dobro idoč eksportni predmet. Ni potreba osebnih udeležbe ali znanosti v tem.

Naslov: And. Moll, Ljubljana, poste restante. 2 39 - 1

Strojniki

izvežban v ključavničarskih delih, išče službo. Vstopi lahko takoj. Kdo, pove upravnistvo „Slovenskega Naroda“. 2637-1

Dva kleparska pomočnika in vajenca

išče za takojšnji vstop 2671 3

Vinko Belec,

kleparski mojster v Kranju.

Glavnik za barvanje las.

Z navadnim česanjem izbremenimo sive ali rdeče lase v pristno svetlo plave, rjave ali pa črne! Popolnoma neškodljiv! Se rabi lahko leta in leta. Na tisoče v rabi! Komad 5 K. Razpošilja

J. Schüller na Dunaju III, Krieglbergasse 6/30. 2248 1

Zahvala.

Za mnoge dokaze srčnega sočutja ob belezni in smrti našega iskreno ljubljenega soproga, oz. očeta in tasta, gospoda

Jvana Krst. Cimolinija

izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancom kakor tudi vsem darovalcem cvetlic najiskrenejšo zahvalo. Posebno presrečno pa se zahvaljujemo prebi gosp. stavbnemu mojstru Viljemu Treu, ki je dolgi čas boleznimi stal ravniku velikodušno in ljubeznjivo ob strani.

Zahvalni ostali.

meblirana soba

eventualno v hrano pri boljši družini za gospodino.

Ponudbe pod „130 L. Z.“ poste restante Ljubljana. 2650-1

Učitelj ali voditelj godbe

želi z 10. oktobrom nastopiti službo v kakem trgu ali mestu. Ponudje vse instrumente na pihala (pleh) kakor tudi na lok. Obenem lahko poučuje tudi na klavir in večje pevske zbornice. Naslov pove upravnistvo „Slov. Naroda“. 2530-2

5 16. avgustom t. l. se sprejme

strojnik

ali ispravljen kavaršč v trajno službo na deželi.

Ponudbe pod „štov. 1871“ na uprav. „Slov. Naroda“. 2648-1

Trg. vajenec

iz dobre hiše, vešč slovenskega in nemškega jezika, ki bi imel veselje do trgovine s špecerijskim blagom in z železnino, se sprejme takoj pri Ignacijju Sitarju, trgovcu v Toplicah na Dolenskem. 2623-2

Mestna učiteljica sprejme za prihodnje šolsko leto 2550-3

eno deklico

na hrano in stanovanje. Klavir na razpolago. — Zglasila pod „R. 100“ na upravnistvo „Slov. Naroda“.

Večja množina

ledu

se prodaja. Vsa ledenica ali pa tudi v brentah. 2515-11

Naslov v upravnistvu „Sl. Nar.“

Trgovsko obrtna zadruga v Ljubljani

registrirana zadruga z omejeno zavezo

naznanja, da se je izpremenilo besedilo trdke v toliko, da se v naprej glasi

Trgovsko-obrtna banka v Ljubljani

registrirana zadruga z omejeno zavezo.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vložitve do dne dvga po 4 1/2% rentni davek plačuje banka iz svojega Dponira se lahko na poljuben način brez odpovedi. Dovoljuje kredite na najrazličnejše načine. Eskomptira trgovske menice, tuzemske in inozemske. Daje prodajne na vrednostne papirje. Preskrbuje novčenja na vsa tuzemska in inozemska tržišča. Čekovni promet. 2523-6

Prostori: Šelenburgova ulica 2, nasproti glavne pošte.

Vsa pojasnila daje brezplačno.

Istotam menjalnica: Zamenjava tuji denar po najboljši dnevni ceni.

Prodaja vsakovrstne vrednostne papirje, rente, srečke itd.

Uradne ure od 9. do 12. dopoldne in od 3. do 5. popoldne.

Premestitev prometne pisarne.

Podpisani vljudno naznanjam, da sem premestil z današnjim dnem svojo pisarno iz Miklošičeve ceste št. 10

v Šelenburgove ulice šte. 7 nasproti glavne pošte

in da imam naprodaj več hiš, večje in manjše z različnimi obrti in lepimi vrtovi v Ljubljani in na deželi; lepa velika posestva na Spodnjem Štajerskem, žage in mline, stavbne parcele v mestu in bližini mesta ter vile tu in na Gorenjskem. Oddati imam še nekaj stanovanj za avgust, več pa za november.

V Ljubljani, dne 15. julija 1909.

2646

Z velespoštovanjem

Peter Matelič.

Telefon pisarne št. 38.

Ponudbeni razpis.

Za zgradbo

trinadstropne hiše

„Ljubljanske občeske zadruga za zgradbo stanovanj“ v Ljubljani se tem potom razpisujejo

kopaška, zidarska, kamnoseška, krovsko in kleparska dela ter dobava konstrukcijskega železja.

Ponudbe naj se vlagajo na omenjeno zadrugo na roko ravnatelja dr. Ivana Rupnika v Ljubljani, Cesarja Jožefa trg št. 1

najpozneje do 24. julija 1909 l. opoldne.

Ravnatelj se lahko vpogledajo načrti in ponudbeni pogoji od 14. do 23. julija 1909 (izvzemši nedelje) od 11. do 1. ure. Obrazec za ponudbo in cenik enotnih cen ki je hkratu izkaz del, se na željo tudi vroči.

Zapečateni in s 5% nim vadijem skupne ponudene vsote opremljene ponudbe se lahko vlagajo za vse ali pa tudi za posamezne vrste del.

Zadruga si pridržuje pravico, da svobodno voli izmed ponudb glede na višino ponudene vsote. 2622-2

V Ljubljani, dne 14. julija 1909.

Načelnik o.

Restavracija „Pri Bobenčku“ na Glincah

.. V nedeljo, dne 18. julija 1909 ..

vrtni koncert

slovenskega oddelka „Slov. Filharmonije“.

Začetek ob 4. popoldne.

Ustop prost.

Za obilen obisk se priporoča

M. RUS

bivša gostilničarka na Drenikovem vrhu.

2567 2

P. n. gostilničarje in trgovce

opozarjam na veliko zalogo

brunšviških salam

pri odjemanju pod 50 klg à K 1.40

„ „ nad 50 klg à „ 1.36

Za dobro blago jamčim.

Z odličnim spoštovanjem

2634-2

Fran Golob prekaževalec, Spodnja Šiška št. 50. Telefon št. 183.

Splošno kreditno društvo

P. Z. Z. O. Z.

2430 4

v Gosposki ulici št. 7

sprejema hranilne vloge in vloge na tekoči račun in jih obrestuje s 1. julijem 1909 po 4 1/2% brez odbitka rentnega davka; eskomptira menice in daje posojila na osebni kredit po 5 1/2% do 6 1/2%.

Lastno premoženje znaša v deležih in skladih K 179 765.55
Skupna aktiva „ 1,242 166 77
Denarni promet v letu 1908 „ 6,296 087 46

„SLAVIJA“

12-80

vzajemno zavarovalna banka v Pragi. — Rez. fond: 41,335.041.01 K. Izplačane odškodnine in kapitalije 97,814.430.97 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države

Generalni zastop v Ljubljani: Ljubo Pustoslavšek, v lastni hiši

Vsak član ima po protoku potih let pravice do dividende.

Zavarjevalna in prometijska predi poštarni škodam po najnižjih cenah. Škoda osnaje takoj in najkvalitetnejše. Ukliva najboljši plovec, kadar pozinje.

Dovoljuje in čistega dobilna letna podpora v narodu in občestnosti.